

Mikulski, Zdzisław

Muzeum Żeglugi Dunajskiej w Regensburgu

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 40/4, 177-178

1995

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ryczny, emisja 8 VIII 1995 r.) czy popularnych (Kawa czy Herbata, emisja 1 VIII 1995 r.).

Hanna Krajewska
(Warszawa)

MUZEUM ŻEGLUGI DUNAJSKIEJ W REGENSBURGU

Żegluga na Dunaju sięga zapewne czasów starożytnych, a jej świadectwa mamy już z wczesnego średniowiecza. Bodajże najstarszy w bawarskim biegu Dunaju jest port w Regensburgu (Ratzbonie); tam też zdecydowano się na założenie muzeum żeglugi dunajskiej (Schiffahrts-Museum Regensburg). Muzeum urządzono na statku parowym, zbudowanym w stoczni w Regensburgu w latach 1922/23 i od tego czasu pływającym po Dunaju. Wycofany z użytkowania w połowie lat siedemdziesiątych, jako „statek-weteran” został przejęty przez Koło Przyjaciół Muzeum Żeglugi w Regensburgu (Arbeitskreis Schiffahrts-Museum Regensburg e. V.) i po renowacji dla potrzeb Muzeum został w maju 1983 r. udostępniony dla zwiedzających. Powszechnie też mówi się o nim „Statek Muzeum”. Statek jest eksponatem oryginalnym, wyposażonym w komplet urządzeń technicznych i nawigacyjnych; stanowi średniej mocy (800 KM) typ bocznokołowca. Muzeum przewiduje uzyskanie jeszcze jednego statku.

Muzeum żeglugi w Regensburgu zalicza się do technicznych muzeów specjalistycznych, a jego główny obiekt – statek parowy Ruthof/Ersekcsanád – to ostatni bawarski parowiec na Dunaju. Był wybudowany dla Bawarskiego Lloyd'a (Bayerischer Lloyd); w 1932 r. przestawiony z napędu węglowego na olejowy. Odbiwał żeglugę na trasie: Passau – Żelazne Wrota; w czerwcu 1944 r. wpadł na minę pod Ersekcsanád na Węgrzech i zatonął. Wydobyty po 12 latach i poddany gruntownemu remontowi przez Węgierskie Towarzystwo Żeglugowe MAHART pełnił służbę do połowy lat siedemdziesiątych.

Muzeum postawiło sobie za cel dokumentowanie zarówno historii żeglugi dunajskiej, jak i obecnego stanu tej żeglugi, ze szczególnym uwzględnieniem regionu Regensburga. Interesuje się jednak całym basenem Dunaju, rozwojem żeglugi i stoczni rzecznych na Dunaju i jego dopływach na terenie Bawarii; ostatnio również wielkim szlakiem żeglugi Men – Dunaj.

Ważnym przejawem działalności Muzeum jest seria publikacyjna „Żegluga Dunajska” („Donau-Schiffahrt”). Co około 2 lata ukazuje się jeden tom; dotychczas wyszło 6 tomów zawierających po 6–10 rozpraw historycznych z zakresu szeroko pojętych spraw żeglugi – nie tylko dunajskiej. Członkowie Koła Przyjaciół Muzeum Żeglugi w Regensburgu otrzymują rocznik „Dunajski Okólnik” („Donau-Rundschreiben”), zawierający bieżące informacje dla członków. Ostatni (6) tom

„Donau-Schiffahrt”, najobszerniejszy z dotychczasowych (ponad 180 stron), zawiera szeroki przegląd: projekty dróg wodnych w dorzeczu Dunaju, informacje o kanale Dunaj-Men i żegludze na Menie, opis portu w Regensburgu w czasach Republiki Weimarskiej, historię Komisji Dunajskiej i inne.

Koncepcja Muzeum Żeglugi w Regensburgu jest warta naśladowania, np. u nas na Odrze.

Zdzisław Mikulski
(Warszawa)